

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 25. szám.

Junius hó 23.

A francia ellenállás összeomlott és a kormány fegyverszünetet kért

Hitler és Mussolini müncheni találkozója döntött Európa jövő sorsáról — Anglia tovább folytatja a kilátástalan harcot

Mint ahogy a színpadok nagy tragédiáinak végső kialakulásában egyre idegfeszítőbb jelenetek váltják fel egymást, a rettenetes arányú világmérfőzés eseményei is az utolsó felvonás kifejlődéséhez közelednek. Páris esete, az olasz beavatkozás, a Maginot-vonal teljes bekerítése, az Angliával határos partvidék erőideinek elfoglalása a háború minden eddigi eseményénél mélyrehatóbb változást eredményezett:

Franciaország június 17-én fegyverszünetet kért Németországtól.

Az elhatározást a francia államfő és kormány hosszas tanácskozása és kormányválság előzte meg. Reynauld miniszterelnök lemondott s el hagyta hazáját. Utóda, Petain tábornagy, rádióbeszédében jelentette be, hogy Franciaországnak be kell szüntetnie a háborút.

Versailles és Trianon Európája nincsen többé! A gögös és kérlelhetetlen francia szellem, amely évtizedeken át öröködött konokul és makacs kitartással a párisi környéki békék sérthetlenségén, saját bűnének áldozata lett.

Hitler és Mussolini Münchenben megegyezett a francia fegyverszüneti kéressel szemben tanusítandó állásfoglalásban. A megegyezés részleteit a világ még nem ismeri. Bizonyos azonban, hogy

ez a találkozó a tengelyhatalmak európai főuralmának befejezett ténye,

amelyen a további angol ellenállás sem változtathat. Churchill angol miniszterelnök elszánt fogadkozására, hogy Anglia a végsőig fogja folytatni a háborút, a német sajtó csak annyit felel, hogy a választ a német fegyverek fogják megadni.

A lélegzetfójtó dráma utolsó felvonása: Anglia és a tengelyhatalmak leszámolása még hátra van, de be fog következni. S ezt a leszámolást az egész világ közvéleménye fokozott érdeklődéssel figyeli. Amerika most Franciaország helyett akarja támogatni Angliát. A Szovjet a balti államok megszállása után ismét Finnországgal szemben támaszt követeléseket. Japán francia és holland gyar-

matokra jelent be igényt. Mindezek már a végső kifejlődés jelei.

A hét eseményeiről részletes jelentéseink a következők:

Junius 13. Reynaud francia miniszterelnök megrendítő hangú beszédében kér segítséget Roosevelt-től a megsemmisítő fölényben lévő németek ellen. Páris nyílt városnak jelentik ki. Az olasz léghaderő támadást intéz Toulon és Bizerta ellen. Az angolok elzárják a Szeuici-csatornát. A német sajtó hangsúlyozza, hogy Délkelet-Európa békéje a háború kitörése óta most a legbiztosabb.

Junius 14. A győzedelmes német csapatok bevonultak Párisba. A francia északi front ellenálló ereje összeomlott. La Havret és Verdun egyik magaslatát elfoglalták a németek. A francia kormány Bordeauxba költözött. Ujabb olasz légitámadások Dél-franciaországban és Tuniszban. Az amerikai külügyminisztérium kijelenti, hogy az Egyesült Államok minden lehető segítséget megad a szövetségeseinknek.

Junius 15. A németek Verdun városát és a fellegvárat elfoglalták és széles arcvonalon áttörtek a Maginot-vonalat. A foglyok száma 200.000-re emelkedik. A birodalmi lobogó a versaillesi kastély felett leng. Roosevelt erélyes támogatást ígér Reynaudnak, de katonai kötelezettséget nem vállal. Szovjet-Oroszország megszállja Litvániát.

Junius 16. Reynaud francia miniszterelnök lemond. Az új kormányt, amelynek összetétele Franciaország eddigi külpolitikájának teljes megtagadását jelenti, Petain tábornagy alakítja meg. Weygand tábornok sem hisz már az angol segítségben. Az angol kormány kijelenti, hogy Nagy-Britannia egyedül is folytatja a háborút. A Szovjet ultimátumot intéz Lettországhoz és Észtországhoz.

Junius 17. Petain tábornagy, az új francia miniszterelnök drámai rádióbeszédében jelenti be, hogy Franciaországnak be kell szüntetnie a háborút. A német csapatok elérik a svájci határt és bekerítik a Maginot-vonalat. Churchill a rádióban bejelentette,

hogy Anglia folytatja a harcot. A szovjetcsapatok bevonultak Lettországra és Észtországra.

Junius 18. Hitler és Mussolini Münchenben találkoznak és megegyeznek a francia fegyverszüneti kéressel szemben tanusítandó állásfoglalásban. Franciaországban a harcot csak akkor szüneteltetik be, ha a fegyverszünet létrejön. A németek elfoglalják Le Creusot-t, a francia fegyvergyártás központját és több erő várát. Amerika négy milliárd dollárt szavaz meg hadihajók építésére, de a lakói között erősen nő a beavatkozás ellenzőinek tábora.

Junius 19. A francia teljhatalmu megbízottak elutasznak a német fegyverszüneti feltételek átvételére. A francia véderő egyre jobban felbomlik. A németek már Lyon irányában törnek előre. Anglia partjai ellen nagyszabású német légitámadást intéztek. A berlini sajtó szerint „teljesen biztosítva van a délkelet-európai államok békés fejlődése”.

Junius 20. Petain tábornagy lemondott és az olaszbarát Laval alakította meg az új francia kormányt.

Trianon Európája nincsen többé!

A képviselőház lelkesen ünnepelte a német hadsereget és legfőbb hadurát

A képviselőház június 17-iki ülésén Tasnádi Nagy András elnök a következő bejelentést tette:

— Bejelentem a tisztelt Háznak, hogy abból az alkalomból, hogy a német hadsereg elfoglalta Páris és kitűzték a német lobogót a versaillesi és trianoni kastélyokra, mint a magyar képviselőház elnöke üdvözlő táviratot küldöttem a német birodalmi gyűlés elnökének.

Az elnök bejelentésére felcsattant a taps és a Ház tagjai percekig ünnepelték a német birodalmat. Ezután Teleki Pál gróf miniszterelnök állott fel szólásra.

— Utolsó ülésünk óta — mondotta többek közt a miniszterelnök — a győzedelmes német hadsereg átvonult Párison. Német őrsegek állnak a versaillesi palota előtt, ahol a németeknek és a hozzátartozó trianoni pavillon táján, amelyben nekünk, magyaroknak kellett egyformán válogatottan megalázó körülmények között, bensőnkben soha,

egyetlen részünkben el nem fogadtott, kegyetlenül kigondolt és embertelenül követelt kényszerbékéket aláírni.

— Vesszen Trianon! — zúgott a Ház.

— A németeknek ez dicsőség és elégtétel — folytatta a miniszterelnök — nekünk, magyaroknak szimbolikus jelentőségű öröm és erős hitünk igazolása, hogy az, ami besugárzó hazugságaiból és vak gyűlöletéből fakadt, magában hordja a megsemmisülés csíráját és az igazságnak van feltámadása.

— Visszaemlékezem a magyar nemzet Apponyi Albert vezette delegációjának megaláztatására, de visszaemlékezem erős hitére igazságunkban és jövőnkben. Hallom újra Apponyi Albert szavának kondulását, lelkiismereteket ébreszteni próbáló érvelését. Tudta ő is, tudtuk mi is, akik körül ültünk, hogy kívül-belül süketeknek beszél. De azt is

tudtuk, hogy egyszer Apponyi Albert szava fog még a fülükbe csendülni.

— És ma, tisztelt Ház, Versailles és Trianon és a párisi környéki békék Európája nincsen többé!

(Zugó éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

— Versailles csarnoka előtt a husz éve megbélyegzettnek őrsege áll. A versaillesi megtorlás sincs többé. Husz évig élt csak a konokul rögzített megnemértés. A magyar nemzet országgyűlése az országnak ebben a termében, amelyben erről a helyről voltam kénytelen husz esztendő előtt siró magyar férfiaknak a békediktátumot elébe tárni, azt hiszem, nem mehet el ez esemény mellett úgy, hogy ne ünnepeljen s a német őrsegeket és legfőbb hadurakat ne üdvözlje ünnepélyesen.

Percekig tartó éljenzés és tomboló taps fejezte be a miniszterelnök ünnepi beszédét.

Itt említjük meg, hogy a Magyar Élet Pártja elnöksége június 17-én a budapesti német követségen felkereste Erdmannsdorff követet és a párt nevében őszinte jókívánásait tolmácsolta a német haderő világraszóló sikerei alkalmából. A német követ melegen megköszönve az üdvözlést, annak a reményének adott kifejezést, hogy az új európai rend Magyarországnak is javára fog szolgálni.

A párt elnöksége Talamo márki olasz követ előtt is kifejtette szerencsevánait abból az alkalomból, hogy a német-olasz szövetség megadására kényszerítette Franciaországot. Talamo márki meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért.

POLITIKA

KÉPVISELŐHÁZ

A képviselőház június 13-iki ülésének eseménye Teleki Pál gróf miniszterelnök válasza volt a nyilaskeresztesek hirhadt nemzetiségi javaslatára. (A miniszterelnök beszédét lapunk más helyén ismertetjük. A szerk.)

A június 14-iki ülésen János Áron előadó a magyar állam biztonságát és nemzetközi érdekeit veszélyeztető egyes cselekmények büntetéséről szóló törvényjavaslatot ismertette. Radocsay László igazságügyminiszter felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy az árdágítás szigorú üldözésére a legnagyobb gondot fordítja. A javaslatot a Ház általánosságban elfogadta. Ezután részleteiben is elfogadták a művészeti kamarák felállításáról szóló javaslatot.

A Ház június 15-én, szombaton nem tartott ülést.

A képviselőház június hó 17-iki üléséről lapunk vezető helyén közlünk tudósítást.

Június hó 18-án, a Kormányzó Ur születésnapján, nem tartott ülést a Ház.

A június hó 19-iki ülésen Tasnádi-Nagy András elnök megemlékezett a Kormányzó Ur születésnapjáról és a Mindenható bő áldását kérte magas személyére, munkájára és szereteteire. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter benyújtotta az Országos Népi és Családvédelmi Alap-ról szóló javaslatot, majd áttértek az interpellációkra. Teleki Pál gróf miniszterelnök egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a felvidéki választásokat — a háborús helyzet folytán szükséges katonai készenlét miatt — június 30-ig nem lehetett megtartani, ezért el kell azokat bizonytalan időre halasztani.

A Ház legközelebbi ülését június hó 24-én, hétfőn tartja.

A MÉP ÉRTEKEZLETE

A Magyar Élet Pártja június 18-án értekezletet tartott. Bárcaay János elnök bejelentette, hogy a párt hódoló táviratban üdvözölte a Kormányzó Urat születésnapja alkalmából. A párt tagjai felállva hallgatták az elnök szavait és lelkes tapssal adták kifejezést érzelmeiknek.

Bánó Iván szólalt fel ezután és azt javasolta, hogy most, amikor a német hadak győzelmesen bevonultak Párisba, le kell róni a párt háláját néhai nagy vezére, vitéz Gömbös Gyula emlékezetének. Ezért indítványozza, hogy a párt küldöttsége keresse fel

sirját és helyezzen el rajta koszorút. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter emelkedett szólásra ezután és ismertette az országos népi és családvédelmi alapról szóló törvényjavaslatot. Rámutatott arra, hogy ez az alap első lépés a szervezett szociálpolitika kiépítése felé. Célja a leginkább támogatásra szoruló néprétegek gazdasági, erkölcsi és szellemi felemelése utján az életviszonyok javítása. (A javaslatot jövő heti számunkban ismertetjük. A szerkesztő.)

A párt széleskörű vita után a ja-

vaslatot egyhangulag elfogadta.

HÓDOLAT GÖMBÖS GYULA ÉS APPONYI ALBERT GRÓF EMLÉKE ELŐTT

A Magyar Élet Pártja párttáborzatból kifolyólag és abból az alkalomból, hogy német lobogó leng a trianoni kastély fölött, koszorút helyezett Gömbös Gyula és Apponyi Albert gróf sirjára. A küldöttséget Teleki Pál gróf miniszterelnök vezette és mindkét sir előtt beszédet mondott. Gömbös Gyula sirjánál a miniszter-

elnök megilletődött szavakban emlékezett meg arról, hogy Gömbös Gyula álmai és elgondolásai most teljesedtek, amikor a két tengelyhatalom összetörte a versaillesi Európa szerkezetét.

Apponyi Albert grófról mint a nagy trianoni harcosról szólt a miniszterelnök, aki a magyar igazságért ott Trianonban a legnagyobb gyűlölettel szemben küzdött. A nemzet most tisztelettel hódol mindkét nagy államférfiu emlékének.

A miniszterelnök méltó válasza a nyilas nemzetiségi indítvány alkotóinak

A képviselőház június 13-iki ülését Tasnádi Nagy András elnök egy-egy óra után nyitotta meg.

Radocsay László igazságügyminiszter benyújtotta ezután „a magyar állam biztonságát és nemzetközi érdekeit veszélyeztető, egyes cselekmények büntetéséről” szóló törvényjavaslatot, majd általános figyelem közben Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és többek közt a következőket mondotta:

A miniszterelnök beszéde

— Két országgyűlési képviselő: Hubay Kálmán és Vágó Pál törvényjavaslatot nyújtott be a magyar Szent Korona területén élő nemzetiségek, azaz népcsoportok önkormányzatáról és anyakönyvezéséről. A képviselőház elnöke erről a javaslatról megállapította, hogy a magyar államot alapjaiban támadja meg. A képviselőház óriási többsége, a Hubay-párt kivételével, az elnök indítványára egyhangulag kimondotta, hogy ezt a javaslatot soha tárgyalni nem óhajtja. Az ország közvéleménye, nemzetiségekre való különbség nélkül, hangos megbotránkozásának adott kifejezést. E törvényjavaslat betervezésének időpontja, valamint a javaslatnak különösen bizonyos részei, amelyek a magyar államrendet lételemlőiből forgatják ki,

nem maradhatnak a törvényhozási és alkotmányvédelem eme házában sem további következmények és megtorlás nélkül,

nevezetesen a betervezők, akiknek felfogása és eljárása egyaránt nem fér össze a magyar törvényhozó mivoltával és kötelességeivel, de a magyar állampolgárával sem.

— A magyar államnak a szentistváni államalapítástól kezdve egyik legjellegzetesebb alapvonása: az államhatalomnak és a nemzettestnek szétbontatlan egysége. A szóban levő törvényjavaslat az államhatalomnak ezt az egységes szervezetét bontja meg. De nemcsak az államhatalom egységét bontanák meg a törvényjavaslat rendelkezései, hanem a nemzet egységét is. Lehet állítani, hogy ugyancsak Szent István államalkotásától kezdve jellegzetes alapvonása a magyar állam alakulásának a nemzet egysége. Nemzetiség, nyelv, faj, rendi állás, vallás szerint tagozódhat a nemzet, tagozódott is, de ez a tagozódás sohasem jelelt meg, hogy a nemzet tagjainak bármilyen szempontból való tagozódása e nemzet tagjainak egy-egy csoportját a nemzet testéből elkülönítette volna.

A nemzet sohasem volt különálló csoportok összessége, hanem egyetlen egység, egy test, a Szent Korona teste.

A test tagjai, mint egyesek, lehetnek különböző nemzetiségűek, rendi állásuk, vallásuk, de azért egyaránt ugyanannak az egyetlen nemzettestnek voltak tagjai. A törvényjavas-

latnak legsúlyosabb tévedése az, hogy a magyar államhatalomnak és a magyar nemzetnek történelmileg kialakult megbonthatatlan egységét bontja szét. De felborítani kívánja az állampolgárok egyenjogúságát is. Ez merényletnek mondható az egyes emberek és családok szabadsága, meggyőződése és hite ellen is. A magyarság rovására irányuló, azzal egyenes szembe helyezése a javaslatnak az a része, amely a magyarságot magát népcsaládnak minősíti. Kizárja a törvényjavaslat azt, hogy például magyar anyának a gyermeke, ha az apa történetesen idegennyelvű, a magyarság körében megmaradhasson.

— Ami a betervezés tényét és időpontját illeti, ki kell emelnem, hogy amint az ország belső békéje feladásának előidézésére alkalmas, úgy alkalmas arra is, hogy kifelé, szomszédaink felé, de nevezetesen a német birodalom népe és hazánk népe között aláaknázza azt a jóviszonyt és hagyományos barátságot, amelyet évszázados szomszédság és egymásrautaltság, a jelen korban pedig fegyverbarátság, a megcsonkítás és elnyomatás közös sorsa és a kölcsönös megbecsülés fűztek szorosra.

Különösen nehezen tűrné az egész magyar nemzet minden félreértés felidézését Magyarország és a tegelyhatalmak között,

most, amikor a páriskörnyéki kény-

szerbekék enyhítésére irányuló husz-esztendő békés, türelmes törekvéseinknek meggyőződésük után, a két baráti nagyhatalom küzd kártételeinek helyrehozásáért.

— Az ismert tények alapján elsősorban képviselői minőségemben és ugyanis, mint a magyar országgyűlés jelenleg egyik legrégebbi tagja, összeférhetetlenségi bejelentést tesznek Hubay Kálmán és Vágó Pál képviselő urak ellen azért, mert az ismert tényekkel a magyar haza és a magyar nemzet iránti kötelező hűség ellen vétettek.

Teleki Pál gróf miniszterelnököt nagy beszéde befejezése után lelkes ünneplésben részesítették a képviselőház tagjai.

A Ház ezután részleteiben is megszavazta a népiszkolai reformról és a 36-os országos bizottsági felhatalmazás meghosszabbításáról szóló javaslatot.

A hirhadt nyilaskeresztes javaslat hullámai egyébként mind szélesebb hullámokat vernek. A Hubay-féle nyilaspártból már három országgyűlési képviselő bejelentette kilépését. Hubay Kálmánt a TESZ társelnöki tisztjétől megfosztották. Kétezer fővárosi asszony és leány június 15-én nagygyűlést tartott és felháborodásukat fejezték ki a nyilasok merényletével szemben.

Az ország minden részéből a tiltakozó táviratok ezrei érkeznek a miniszterelnökségre és a nyilas javaslatot a magyar nemzet becsülete és önérzete elleni merényletnek minősítik.

Már nyolcvanezer pengő sem hiányzik az árvizgyűjtésből

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa június 14-én gépkocsin Győr-Komárom-Pozsony és Nyitra vármegyébe utazott és ott a közigazgatás helyi vezetőivel, valamint a műszaki és közjóléti előadókkal tárgyalásokat folytatott az árvíz által megrongált házak újjáépítésének munkálatairól. A brazilai követség a budapesti nemzetközi vásár brazil kávépavillonjának kávéeladásából származó 6602 pengő 70 fillér jövedelmét az árvíz-károsultak javára ajánlotta fel.

Az árvíz-károsultak összeomlott házainak felépítéséhez társadalmi gyűjtésből szükséges 4.500.000 P; június hó 20-ig befolyt 4.422.053 P; hiányzik még 77.947 P.

A Stefánia Szövetség huszonöt éve fejt ki áldásos működését

Az Országos Stefánia Szövetség június 13-án tartotta huszonötödik évi jubiláris közgyűlését. Ugron Gábor ny. miniszter elnöki megnyitójában megemlékezett vitéz nagybányai Horthy Miklós husz éves országjárásáról, majd rámutatott arra, hogy ezidőszent a Szövetségnek az ország területén 326 fiókszövetsége, 333 védőintézete működik 610 orvossal és 763 védőnővel. Ez a hatalmas szerve-

zet több mint ötmillió lakosra terjeszti ki áldásos munkáját. A szervezet működésének eredményességét bizonyítja, hogy a megalakulásakor még 20 százalék körül mozgó csecsemőhalandóságot 12,6 százalékra sikerült lecsökkenteni. A védőintézeti védencek közti csecsemőhalálozási arányszám 7,8 százalékra csökkent. Hepp-Baján Ernő miniszteri tanácsos tolmácsolta a közgyűlésnek a belügyminiszteri üdvözlését. Görög Jenő belügyminiszteri számvevőszéki igazgató ismertette a múlt évi zárszámadást, majd Keller Lajos bejelentette, hogy a Szövetség a védelmi munka korhatárát Budapest területén az eddigi 3 évről a gyermek 6 éves koráig terjeszti ki.

Felavatták a Hadirokkantak Házát

A Hadirokkantak, Hadiövegyek és Hadiárvak Országos Nemzeti Szövetsége a közületek és a társadalom áldozatkészségéből Budapesten felépítette a Hadirokkantak Házát, amelynek ünnepélyes leleplezése június 16-án folyt le. Az ünnepi beszédet vitéz árvátfalvi Nagy István országos elnök tartotta, majd vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter, a Kormányzó Ur képviselője, mondott beszédet. Ezután Hász István táborigazgató és Borbás Antal esperes megáldották az új székházat, majd a honvédelmi miniszter a Kormányzó Ur nevében szeged helyezett el Magyarországot revíziós térképére, azután a megjelent előkelőségekkel megtekintette a rokkant ház helyiségeit.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-utca 84. II. sz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
4-80 7-10 9-10 10-80 16- 21-20
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

A HÉT

Egészen természetesnek találjuk, hogy a kormány a magyar állam biztonságát és nemzetközi érdekét veszélyeztető egyes cselekmények büntetéséről javaslattal lépett a törvényhozás elé. Rendkívüli időkben élünk: világos, hogy az intézkedéseknek is rendkívülieknek kell lenniük. De lehetne-e valakinek kifogása az ellen, hogy az új javaslat az eddigénél kiadósabban sujt a lázadó csapatok tagjaira? Vagy van-e hiba akörül, hogy nem szabad foglyot szöktetni? Érdemel-e kiméletet az az egyén, aki közszükségleti cikk-készletek megsemmisítésére vetemedik? A törvényjavaslat ama rendelkezésének pedig, amelyik az árdrágitók büntetését igen alaposan felemeli: egyhangulag tapsol az ország. Nem fáj a szive senkinek a tiltott utlevél használatáért és az akörül, akik valamely idegen állam érdekeit súlyosan megsértik, tegyük fel: szándékos rongálás utján.

Valamennyi intézkedés a háborus állapot szülte és mindaddig elkerülhetetlenül szükséges, amíg elhamvad a világégés. Joggal érhetne volna mulasztás vádját a kormányt, ha — nem gondoskodik róluk idejében.

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter kiskunhalasi beszédében egész sereg gyakorlati intézkedést jelentett be, amelyek a gyümölcsstermelés nagyarányú fejlesztésével, a borértékesítés zavartalanításának megőrzésével, az állattenyésztés állami támogatásával kapcsolatosak. A miniszter bejelentéseit követte az aratási munkák biztosításáról, a gyümölcsértékesítési szakbizottság megalakításáról és az állami támogatással építendő apaállat-istállókról szóló rendelkezés, majd megjelent a hirdetés arról, hogy a földművelésügyi miniszter meglátogatta a száználmas sorsú bocsai telpeseket, hogy megkeresse a rajtuk való komoly segítség módját.

Mind ez egyetlen hét leforgása alatt! Az utóbbi esztendő folyamán a miniszteriális szobákban is mindinkább nagyobb teret foglal el az élet; az elvont jogi és elméleti szempontok felett diadalmaskodnak a gyakorlati követelmények; friss, eleven kezdeményező szellem válik urrá és a felszínre kerülő kérdések megoldásának útjára is meggyorsult. Anélkül, hogy ez alkalommal megkeresnénk ennek az örvendetes változásnak az okait, csupán megállapítjuk a tényt és felhívjuk reá azoknak a figyelmét, akiket legelsősorban illet.

Szeretnők a magyar gazda és földművelő figyelmébe ajánlani, hogy fogadják érdeklődéssel, megértéssel és bizalommal a mezőgazdasági termelés fejlesztése végett hozott intézkedéseket. Éljen velük, ragadja meg a bennük rejlő lehetőségeket és iparkodjék saját hasznára fordítani azokat. A falusi nép ne riadjon meg az újtól, a szokatlantól, hanem vegye fontolóra, tanulmányozza és igyekezzék elsajátítani a mindaddig ismeretlen is. Ne restelljünk kérdezősködni sem, hiszen arra való a gazdákör, szövetkezetek, mezőgazdasági bizottság, vagy magasabb tagozatban:

Kutak, házi vizellátó szivattyu-berendezések, mezőgazdasági gépek, törött alkatrészek pótlása és javítása:

WEISER MIKLÓS

okl. gépészmérnök
Budapest, V., Bálvány-utca 16.

a „Falú-Gazdaszövetség” központja, mezőgazdasági kamara, járási gazdasági felügyelőség és így tovább.

A mezőgazdaság legfőbb irányító szervének: a földművelésügyi kormánynak eleven kezdeményező szelleme csak úgy teremhet gyümölcsöt, ha ugyanez a friss alkotó szellem hatja át a földhöz legközelebb állók lelkét is.

Milyen kár, hogy a háborus földrendés dübörgésében a csendben, puffogtatás nélkül folyó békés hivatás eredményeire alig hull a közérdeklődés fénye. Az Országos Stefánia Szövetség fennállásának huszonöt éve és a negyedszázados működés áldásai igazán megérdemelnék, hogy a nemzetcsalád minden tagja és legelsősorban valamennyi falun élő ember — kicsinye-nagyja egyaránt — csak egy muló pillanatra magába nézne és elrebezné ezt a két szót: „Köszönet érte!”

Huszonöt esztendővel ezelőtt — ugyancsak vérzivataros időkben — indult el hazánkban a csecsemő- és anyavédelem intézményes munkája, akkor, amikor minden száz élveszületett csecsemő közül husz-huszonegy elpusztult. Ma, negyedszázados páratlan erőfeszítés után elértük, hogy minden száz csecsemő közül csak tizenkettőért jelentkezik a halál. Sikert tehát minden százból nyolc gyermeket — egy esztendőben összesen tizenötezeret — megmenteni a nemzet számára. Arról, hogy ez a szám mit jelent a nemzet életében, nem kell hangosan beszélni. Jól tudja mindenki, aki magyar voltát és magyar sorsát öntudatosan viseli.

A nemzet hálaája övezze mindazokat, akiknek áldozatos részük van a

huszonöt esztendő mult megteremtésében és a minden bizonnyal még kedvezőbb jövő kiharcolásában.

A Községi Jegyzők Országos Egyesülete most tartotta meg a fővárosban közgyűlését. A községek vezetői legfőképpen azt a rendkívül súlyos helyzetet sérelmezték, hogy a jegyzők túlterhelése és a munkaerők elégtelensége miatt, hovatovább lehetetlenné válik az ügyek intézése. A Falú-Gazdaszövetség teljes megértéssel kíséri a magyar jegyzői kar küzdelmeit, annyival is inkább, mert a községi vezetők kívánságainak csupán egészen kis része irányul egyébként jogos egyéni érdekeik kivívására, míg a nagyobb rész könnyítéseket sürget arra, hogy a községi igazgatás vitele végre normális körülmények között folyhassék és a falu kapja vissza jegyzőjét.

A Falú-Gazdaszövetség rendezésében hónapokkal ezelőtt lezajlott Községi Kongresszuson külön szakbizottság foglalkozott, jeles szakférfiak előadásában ezekkel az aggodalmat keltő állapotokkal és erőteljesen sürgette a gyors rendezést. Schandl Károly dr.-nak, a Szövetség társelnökének akkor elmondott szavai csengenek a fülünkben:

„Jó törvények és jó tisztviselők mellett meg kell szabadítani a falut a bürokrácia százkaru polipjától, amely minden idegszálával a községre nehezedik.”

Mivel pedig a jegyzői kar az igazságos, egyszerű, gyors és a falusi nép javára szolgáló közigazgatásért harcol, a Falú-Gazdaszövetséget mindenkor teljes szívával maga mellett találja. (me.)

Az ország hódolata a Kormányzó Úr születésnapján

Június 18-án fellobogózott főváros és ünneplő ország emlékezett meg Horthy Miklós Kormányzó Úr hetvenkettedik születésnapjáról. Szívvel-lelkekkel résztvett az ünneplésben a nemzet minden fia és leánya. A legkisebb falvakban is hálaadó istentiszteletek voltak. Teleki Pál miniszterelnök a kormány és a nemzet nevében intézett hódoló táviratot az államfőhöz. Hitler Adolf vezér és kancellár, valamint az olasz király és császár megleghango táviratban fejezték ki szerencsekívánataikat.

Hálaadó istentiszteleteket tartottak a budapesti Kapisztrán-utcai honvédtársasági templomban, ahol Hász István táborigazgató celebrált ünnepi szentmisét. Az Abonyi-utcai református templomban Kiss Sándor alespe-

peres végezte az egyházi szertartást. Mindkét istentiszteleten a kormány több tagja s a közéleti előkelőségek nagy csoportja vett részt.

A tábornoki kar díszbéd keretében ünnepelte a legfőbb Hadurat és hódoló távirattal fejezte ki rendhíttelen hűségét.

Pestvármegye díszközgyűlésen leplezte le és avatta fel a Kormányzó Úr arcképét. Mély hódolattal ünnepelte Magyarország kormányzójának születésnapját a Magyar Élet Pártja is.

Este negyed 9 órakor a magyar rádióban Tasnádi Nagy András, a Ház elnöke, emlékezett meg felemelően szép beszéddel az ünnepély jelentőségéről.

„Nem illő ma ünnepelve fölösen dús asztalhoz ülni!”

Teleki Pál gróf miniszterelnök felhívása

Teleki Pál gróf miniszterelnök az alábbi felhívást bocsátotta ki a magyar társadalomhoz és különösen vezetőihez:

— Napról-napra futnak be hozzám hírek ünnepélyekről, ünneplésekről, fogadtatásokról, bankettekről. Magam igyekszem ugyan jó példával előljárni és ilyenekre meghívást nem fogadok el és megakadályozom az ilyenekből azt, amit tudok. De úgy látom, messzebb és jobban hallható szóval kell figyelmeztetnem.

— Nem méltók ezek a mai időkhez. Komolyak az idők, nemcsak a komoly események és veszedelmek miatt, de mert

oly komoly feladatok — munkálá-

sát és megoldását rég nem kívánta a sors nemzedékektől, mint amilyeneket a mi nemzedékünkől kíván.

Legyünk ezekhez méltóak és hivatásunkra büszkék. Nyugalom van az országban — mondják — és viszonyítva sok más országhoz, ez áll is. Részben a magyar ember természetéből van így. Mondják, én is hozzájárultam. De amit érte tettem, nem azért tettem, hogy elkényelmesdjünk, elhuzzuk a dolgokat hivatalban és másutt és hogy mulassunk, hanem azért, hogy — néha természetes — izgalmaink ideges, vagy érdekfeszítő

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepe. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

kielését félretéve, nyugodtabb lélekkel dolgozzunk egymásért és jövőnkért — és majd azután ünnepeljünk, amikor majd mindenkinek illik és amikor majd mindenkor lehet.

— De nem illő ma ünnepelve fölösen dús asztalhoz ülni, amikor annyi a nélkülöző, akik egyek velünk a nemzeti kötelesekben és azok teljesítésében.

Igyekezünk velük egyekké lenni társadalmi életünk gyakoriásában. Az ünnepélyek, eszem-iszomok idejét, költségét jobbra is lehet fordítani. A nemzet tagjai osszák meg gondjaikat. Ha mi, magas közjogi, vagy közgazgatási funkciók gyakorlói, miniszterek, az országgyűlés, magasrangú tisztviselők, vagy más tekintélyes urak valahol megjelennek, valahová megérkeznek, ne a rangot, de funkciójuk, a kötelességük méltóságát tiszteljük bennük, amely fokozott és magasabbrendű munkából áll és amelyet nem tisztelnek meg avval, ha ünnepekkel, ünnepléssel elvonják őket a munkától, annak alapos megtekintésétől és meglátásától, amit kell, hogy lássanak, azok meghallgatásától, akiket kell, hogy halljanak.

— A mai élő nemzedék arra van hivatva, hogy a magyar életbe új lelket, új erőt, új bensőséget vigyen.

Ha nem tud, elbukik — és mert ő a nemzetnek ezidőszerűtlen hordozója — a nemzet bukhat el hosszú időkre.

Az „összefogás” ne legyen üres bankett-beszéd. Az életben mindenben keresve keressük, ami összehoz és összetart és kerüljünk el mindent, ami egyénileg kellemesebb, vagy megszokott is, ami szétválaszthat, ami más magyarnak rosszul eshetik bátran. Legjobban összekapcsol, ha észrevesszük egymás baját!

Külföldre utazni kívánók figyelmébe!

Az általános európai helyzetből kifolyólag a magyar állampolgárokra bizonyos határkilépési korlátozások vannak érvényben. Ezek a korlátozások kiterjednek azokra a férfiakra, akik a folyó évben 18. életévüket betöltik, de a 61. életévüket el nem érték, valamint részben azokra a nőkre, akik 18. életévüket betöltik, de 51. életévüket el nem érték.

Ennélfogva mindazoknak, akik külföldre szándékoznak kiutazni, saját érdekükben áll, hogy mielőtt utazásukat megkezdénék, a lakóhelyük szerint illetékes utlevélkiállító hatóságuknál (rendőrfőkapitány, alispán, rendőrkapitányság) érdeklődjének, vajjon az utazásukhoz érvényes utlevélben kívül nem szükséges-e a belügyminiszter részéről kivételes esetekben megadható határkilépési engedély.

Uj és használt **írógépek!** Régiük becsérelése. **UJAK 24 havi részletre is.**

Nagy Károly és Vasváry Miklósné
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

Szép sikert aratott a felvidéki hitelszövetkezetek első tájékoztató értekezlete Kassán

A magyar és szlovák hitelszövetkezetek kölcsönös követeléseik tekintetében megállapodást kötöttek

Az Országos Központi Hitelszövetkezet a felvidéki hitelszövetkezetek és a központ között örvendetesen létrejött kapcsolatok kimélyítése és közvetlenebbé fűzése végett, június hó 18-án, Kassán nagyszabású tájékoztató értekezletet tartott. Az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezleten Abauj-Torna, Gömör és Zemplén vármegyék, valamint Losonc város mintegy hetven hitelszövetkezetének vezetői, a közigazgatási tisztviselők és a gazdaérdekeltségek képviselői vettek részt.

Az ünnepi alkalomra az OKH részéről Schandl Károly dr., m. kir. titkos tanácsos, alelnök-vezérigazgatóval az élén, a központi tisztviselők számos tagja Kassára utazott.

Ott voltak Wanke Gusztáv igazgató; Keszthelyi János és vitéz Molnár Béla cégvezetők; Dedinszky Dezső főellenőr; Bathó Gyula titkár; Röck István, Sibaizky Miklós dr. és Welzenbach József dr. ellenőrök. Az OKH kárpátaljai kirendeltsége részéről De Sorgo Miklós igazgató vett részt az értekezleten. Jelen volt Kalmár Mariann ny. pénzügyi főtanácsos, a Kárpátaljai Szövetkezeti Központ elnöke is.

A Falu-Gazdaságszövetség Teógyes István dr., m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető igazgató képviselte a felvidéki hitelszövetkezeti megmozduláson.

A kassai előkelőségek sorában a tájékoztató értekezleten megjelent Schell Péter báró, Kassa város főispánja, a járási hitelszövetkezet elnöke; Madarász István megyéspüspök; Szentimrey Pál, Abauj-Torna vármegye alispánja; Pohl Sándor dr., Kassa város polgármestere és Vukovitch Károly h. polgármester; Pajor Miklós és Vitéz Attila országgyűlési képviselők; Wirth Gyula, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke és Sipos Aladár, a kamara főtitkára; Bíró Ferenc, a Nemzeti Bank fiókintézetének főnöke; Stolpa Károly dr., a kereskedelmi főiskola és Hegedüs Árpád, a felsőkereskedelmi iskola igazgatója; Materny Gyula, a kassai járási hitelszövetkezet elnöke; Buckner Béla ipartestületi elnök és még sokan mások a város gazdasági életének kitűnőségei közül.

A Kormányzó Ur üdvözlése

Az első felvidéki értekezletet a vármegyeház patinás tanácskozótermének telt széksorai előtt délelőtt 11 óra után nyitotta meg Schell Péter báró főispán, az értekezlet elnöke. Legelőbb a Kormányzó Ur születésnapja alkalmából hódolat teljes szerencsekívánatait fejezte ki

s mélyeség háláját a Mindenható iránt, hogy nekünk adta Horthy Miklóst: az országmentőt és országgyarapítót.

A közönség az üdvözlő szavakat állva hallgatta végig és percenként lelkesen ültette a Kormányzó Urat.

Schell Péter báró ezután megemlékezett Teleki Pál gróf miniszterelnökről, aki mindenkor nemes magyar emberhez méltón szállt sikra nemzeti céljainkért és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az országépítés és gyarapítás munkájában támogathatta a Kormányzó Urat.

Az értekezlet az elnök javaslatára óvatos lelkesedéssel elhatározta, hogy a Kormányzó Urnak táviratban fejezi ki mélyeség hódolatát és szerencsekívánatait. Teleki Pál gróf miniszterelnököt pedig rendületlen bizalmával és ragaszkodásáról biztosítja. Az elnök ezután így folytatta:

— Miután tudatában vagyunk annak, hogy hazánk gazdasági életének milyen fontos tényezője a kisemberek gazdasági érdekeit szolgáló hitelszö-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

vetkezeti hálózat, kétszeresen fontos, hogy a reá háramló nagy nemzeti feladatok maradék nélkül és helyesen oldassanak meg. Ez az első felvidéki hitelszövetkezeti értekezlet is azt célozza, hogy a szóbanforgó országos fontosságú gazdasági kérdéseket jól valósítsuk meg és a Központ, valamint a visszacsatolt területeken mű-

ködo hitelszövetkezetek egymást megértve, eredményesen munkálkodhasanak a haza és a mezőgazdaság továbbbi fellendülésén.

Zugó taps csattant fel az elnök szavai nyomán, majd Schell Péter báró meleg szavakkal köszöntötte Schandl Károlyt, a magyar szövetkezeti mozgalom nagynevű vezérét.

Schandl Károly dr. előadása

Ezután került sor a tájékoztató értekezlet nagy érdeklődéssel várt főtárgyára: Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató felvilágosító és irányt mutató közléseire.

Schandl Károly dr. közel egyórás nagyvonalú előadását azzal kezdte, hogy most, amikor először találkozik a felszabadult területek hitelszövetkezeti vezetőivel, néhány irányelvet kíván leszegezni, olyan irányelveket, amelyeknek betartásán fordul meg a szövetkezeti munka sikere. Az első szava: a szeretet és köszönet szava, hogy a felvidéki szövetkezetek vezetői a súlyos megpróbáltatások éveiben is hűséggel kitartottak a szövetkezetek mellett és iparkodtak tagjaik létérdekeit biztosítani.

— A szövetkezeti gondolat, — folytatta Schandl Károly — korántsem járta le magát, sőt jelentősége mindjobban előtérbe nyomul.

A szövetkezeti eszme a kereszténység fogalmából ered és tulajdonképpen nem más, mint a krisztusi ige átvitele az életbe.

A szövetkezet: az emberek testvériesülése. Sem a hitelszövetkezetek, sem a központi szerv nem öncélú intézmények, hanem a tagokért vannak és azok javát szolgálják.

Schandl Károly dr. most utalt arra, hogy tizenkét évvel ezelőtt, rendkívül súlyos időkben kezdte meg, kezében Károlyi Sándor gróf zászlajával az országjárását. Vállalkozását a kishitűek szánakozó mosolya kísérte, de őt mindez nem ingatta meg abban a meggyőződésében, hogy éppen a legnagyobb nyomorúságban, a gazdasági válság pörölycsapásai alatt van szükség leginkább szövetkezeti munkára, mert ez az egyetlen hatásos védekezés. Az akkori országjárás teljes sikert aratott: a hitelszövetkezetek állottak a sarat és sok tizezer kisembert mentettek meg az árveréstől. A válság lezajlása után pedig sem a központot, sem a hitelszövetkezeteket nem kellett szanálni.

— Ma — folytatta Schandl Károly — a háboru miatt van egy kis gazdasági konjunktura. Nem szabad azonban elfeledni, hogy minden háboru után a hadiipar leállása következik, ennek folyamánya az ipari munkanélküliség; ebből következik a fogyasztás csökkenése és egyszerre itt van a gazdasági válság. Ma még persze nem látható az útja, nincs kizárva az sem, hogy hazánkat elkerüli az esetleges válság:

az előrelátó ember mégis számol az eshetőségekkel, felkészül rá

és ez az egyik legfőbb oka annak, hogy a kisembereket a szövetkezeteken keresztül megerősíteni és gazdasági ellenállásukat szervezni kell.

Schandl Károly dr. a továbbiak során hangsúlyozta, hogy a hitelszövetkezetek nem jótékonyági egyletek — bár a jótékonytságot dicséretes módon gyakorolják — hanem a kölcsönösségen alapuló és az önsegély elvét megvalósító gazdasági társulások. Az önsegély gondolatát kell legelső sorban fejleszteni és ezért van nagy fon-

tossága a szövetkezeti alaptőke, tehát az üzletrésztőke gyarapításának. E téren az anyaországbeli hitelszövetkezetek igen komoly eredményt értek el: néhány év alatt húszmillió pengővel emelkedett az üzletrésztőkékük. Ezzel kapcsolatban a felvidéki hitelszövetkezetek munkája is figyelmet érdemel, amennyiben két év alatt máris kétféle millió pengő üzletrészt gyűjtöttek össze.

Schandl Károly dr. ezután rendkívül nagy figyelem közben számolt be arról a megállapodásról, amely

az OKH és a visszacsatolt területeken működő hitelszövetkezetek volt pozsonyi központjai között most létesült.

Eszerint a hitelszövetkezetek és a velt központok közötti érdekeltségek kölcsönös kiegyenlítés útján elszámolásra kerülnek és így a szövetkezetek külföldön fekvő tőkéik jelentékeny részéhez hozzá fognak jutni. A megállapodás kiterjed arra is, hogy azok a magyar betétesek, akiknek szlovákiai hitelszövetkezetekkel szemben áll fenn betétkövetelésük és ahhoz nem tudnak hozzájutni, helyette lehetőleg magyar hitelszövetkezetek betétkönyvét kaphassák meg.

Élénk tetszés kísérte Schandl Károlynak azt a bejelentését is, hogy a felvidéki hitelszövetkezetek ügyeinek rendezése zavartalanul folyik és ezt majd a megerősítés munkája követi. Ezzel kapcsolatban ismételtén reámutatott az üzletrésztőke gyarapításának fontosságára és lelkes taps közben állapította meg, hogy a hitelszövetkezeti mozgalom negyvenesztendő fennállása alatt egyetlen fillér betét sem veszett el.

Schandl Károly dr. ezután szociálpolitikai célkitűzésekről szövegezett, amelyekről azt vallja a szövetkezeti tábor, hogy

a jó gazdasági politika a legjobb szociálpolitika.

Minél több erős kisbirtokost, erős kisiparost, jól kereső munkást, minél szélesebb közműveltséget: ezt a célt munkálja a hitelszövetkezeti hálózat. Igen nagy fontossága van természetesen a szövetkezeti öntudat és szellem kialakításának is. Ebben a szellemben épüget helyet foglal a szövetkezeti hűség, együttérzés, áldozatkészség, mint az egymás kölcsönös megbecsülése, a kötelezettség teljesítés és a törvények tisztelete.

Schandl Károly dr. végezetül azt hangsúlyozta, hogy az OKH igaz magyar szeretettel fogadja a felvidéki hitelszövetkezeteket és nehéz, de a nemzet szempontjából nagyfontosságú munkájukban segítségükre siet.

A hitelszövetkezetek teljes készséggel kiveszik a maguk részét abból a munkából, amely Szent István birodalmának helyreállítására irányul, — fejezte be Schandl Károly nagyhatású beszédét — és ezt a nagy munkát szeretettel, igazsággal és Széchenyi István gróf hitével kívánják elvégezni!

Percekig tartó tomboló taps követte Schandl Károly világos okfejtéssel, meggyűző erővel előadott fejtegetését, majd Schell Péter báró köszönetet mondott a lelkesítő előadásért.

158 millió pengő kihelyezés...

Ezután Pajor Miklós országgyűlési képviselő, a kassai járási hitelszövetkezet alelnöke, mutatott reá arra, hogy a hitelszövetkezetek gazdasági jelentőségét egyetlen adat igazolja legkésebben: 1939-ben 158 millió pengő hitellel segítették a gazdasági életet. Felhívta a figyelmet néhány különleges felvidéki kívánságra is: az esedékes külföldi váltók június 30-án lejáró határidejét szükséges lenne meghosszabbíttatni; a cseh-szlovák kiegyenlítő hivatalnál fennálló elszámolás megejtése is kívánatos lenne. Kalmár Mariann háromszázötven kárpátaljai fogyasztási és hitelszövetkezet nevében köszöntötte az értekezletet és Isten áldását kérte a hitelszövetkezeti hálózat további munkájára. Wirth Gyula, a kassai ipari hitelszövetkezet igazgatósági tagja, gyakorlati utmutatásokkal szolgált az üzletrésztőke gyarapítására nézve. Teógyes István dr., a Falu-Gazdaságszövetségben tömörült falusi milliók üdvözlését tolmácsolta és azt a kívánságát fejezte ki, adja Isten, hogy az erdélyi hitelszövetkezetek seregszemléjén is mielőbb részt vehessünk. Mulató Károly (Abauzsántó) köszönetet mondott a Központ támogatásáért; végül Vajda Károly ny. igazgató-tanító, a magyar szövetkezeti mozgalom lelkes uttörője és nesztora, fejezte ki örömét afölött, hogy ő, aki ott volt a magyar hitelszövetkezeti mozgalom bölcsőjénél, husz esztendő szenvedés után megérthette, hogy a mozgalom ismét magyarrá lett.

Végezetül Schandl Károly dr. válaszolt az elhangzott felszólalásokra és annak a reményének adott kifejezést, hogy a felvidéki hitelszövetkezetek és a Központ összefogása komoly eredményekkel fog járni.

A nagyszerű és mindvégig méltóságteljes lefolyású értekezlet Schell Péter báró szavaival ért véget. Utána az értekezlet közönsége együttes ebédet vett részt.

Gyönyörű ajándék a kassai püspöknek

Meg kell még említenünk, hogy az OKH igazgatósága az első felvidéki tájékoztató értekezlet alkalmából egy remekbekerült, ötezer pengő értékű képviselő miszeruhát ajánlott fel Madarász István kassai püspöknek. Madarász István püspök meghatott szavakban köszönte meg a gyönyörű ajándékot Schandl Károly dr.-nak, az intézet alelnök-vezérigazgatójának.

A második tájékoztató értekezlet június hó 25-én lesz, Ungváron. (m. e.)

Huszonhat pengős buzaalaparat kérnek a gazdák

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület június 19-én igazgatóválasztmányi ülést tartott, amelyen Mutschenbacher Emil dr. igazgató körvonala az új terményárak tekintetében a gazdák kívánságait. Rámutatott arra, hogy a tengerentúli nagy gabonatermő államok elvesztették legfontosabb európai piacukat, aminek következtében az amerikai piacokon a gabona ára lényegesen olcsóbbodott. A termelés rentabilitása érdekében 26 pengős buzaalaparat kérnek a gazdák, mégpedig úgy, hogy ez a 26 pengős alapár csak az ármegállapítást követő első két hónapban maradjon érvényben, azután a buza ára hónaponta emelkedjen, egészen 29 pengőig. A rozs árát a gazdák a buza árának 80 százalékában, a többi főtermény árát pedig a buza- és rozsárakhoz arányitva kívánják megállapítani.

Rege Károly dr., titkár bejelentette, hogy a gazdatársadalom sürgősen megvalósítandónak tartja az agrárcikkék termelési költségeinek az egész országra kiterjedő vizsgálatát.

Honori Nagj

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

Uj alelnököket választott az Országos Mezőgazdasági Kamara

Az Országos Mezőgazdasági Kamara június 17-én rendkívüli közgyűlést tartott Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklésével. Az elnök megnyitójában megemlékezett a Kormányzó Ur születésnapjáról és javasolta, hogy ebből az alkalomból a Kamara küldjön a Kormányzó Urnak hódoló táviratot. A közgyűlés alelnökké választotta három évre Geiszt Gáspár dr., Kovács Sándor és Asztalos János kamarai tagokat. Ezután a lemondás folytán megüresedett négy igazgatóválasztmányi tagsági helyet töltötték be.

A kedvezményes áru tengeri igénylési feltételei módosultak

A Külkereskedelmi Hivatal az érdekelteknek tudomására hozza, hogy a kedvezményes áru tengeriakcióban való részvétel feltételei június hó 8-tól az alábbiak szerint módosultak:

1. Az eddigi sertés darabonkénti 20 pengő óvadék befizetése megszűnik és 2. a kedvezményes áru tengeri kitalálásában mindazok részesülhetnek, akik sertéshizlással foglalkoznak és nem rendelkeznek elegendő tengerivel. A jelentkezési határidőt június hó végéig meghosszabbították.

Kétszáz apaállattisztáló épül állami támogatással

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter rendkívüli nagyarányú akciót szervezett, amelynek keretében már ebben az évben több, mint 200 községi, illetve egyéb közületi apaállattisztálót fognak állami támogatással felépíteni. Erre a célra a földművelésügyi minisztérium öt éves határidejű, kamatmentes hitelt és kivételes esetekben még külön építési kedvezményt nyújt. Ennek a támogatásnak segítségével az alföldi tanyavilágban máris megindult a régen nélkülözött apaállatközpontok építése. Igy Kiskunhalason már három ilyen állattenyésztési központ létesült és folyamatban van több nagy alföldi város tanyavilágának ellátása is ilyen apaállatközpontokkal. Ezt az akciót a földművelésügyi minisztérium a jövőre rendszeresíti.

Az aratási munkálatok biztosítása

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkálatok zavartalan biztosításával vitéz Lukács Béla földművelésügyi államtitkárt bízta meg, akinek vezetése alatt a földművelésügyi minisztériumban „Munkaügyelet” működik. Felhívja a rendelet az előjáróságokat, hogy figyelmeztesse a birtokosokat: ha az aratásra elegendő munkásuk nincs, sürgősen forduljanak a gazdasági felügyelőségekhez, mint hatósági gazdasági munkaközvetítőhöz, vagy közvetlenül az Országos Gazdasági Munkaközvetítő irodához, amely a földművelésügyi minisztériumban működik. A gazdasági felügyelőség különös kötelességévé teszi a rendelet, hogy a mezőgazdasági munkavállalók munkateljesítményének ellenőrzését az aratási munkálatoknál erélyesen gyakorolja. Az aratási munkálatoknál szükség esetén igénybe lehet venni a lengyel munkásszadokat és szakaszokat, menekültáborok arató osztagait, közérdekű munkaszolgálatosokat és végül szükség esetén a honvédelmi munkára kötelezetteket. Az előjáróságok kötelesek összeírni a közérővel learatandó

területek adatait. A közérővel aratáshoz szükséges munkaeszközöket a közigazgatási hatóságoknak kell biztosítani. A miniszter a közérővel aratás fejében teljesítendő kötelezettséget külön rendeletben fogja megállapítani, ugyancsak újabb rendelettel szándékozik biztosítani a bevonnult aratómunkások családjának segélyezését is.

GAZDAÉLET

Kormányzói elismerés. A Kormányzó Ur Öföméltósága a földművelésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Rothmeyer Imre gazdasági főtanácsosnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület főtítkárának, a „Köztelek” felelős szerkesztőjének, ebben a minőségben kifejtett értékes munkásságáért elismerését tudtul adják.

Uj gazdasági tanácsosok. A Kormányzó Ur Öföméltósága a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Dörschug Tibor, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára, a „Köztelek” társszerkesztőjének, valamint Heródek Sándor dr., az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára, a „Köztelek” volt társszerkesztőjének, a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemeik elismeréséül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományoz.

Visszakapta önkormányzatát az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara. A földművelésügyi miniszter az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) önkormányzatának felfüggesztését megszüntette és Holzwarth Ferenc dr. miniszteri osztályfőnököt, a kamara ügyének intézésére kirendelt miniszteri biztost e tisztétől felmentette.

Egyezkedés az árvizkárosult bérlők és bérbeadók között. A Kiskunság árvizkárosult földbérői azzal a kéréssel fordultak a földművelésügyi miniszterhez, hogy rendezze rendeleti uton azokat a vitákat, melyek az árvizkárak folytán közöttük és a bérbeadók között felmerültek. A földművelésügyi miniszter kifejtette, hogy a bérletből származó jogviszonyt rendelettel megváltoztatni nem lehet. Hogy azonban a sok pereskedést elkerüljék, megígérte a miniszter, hogy valószínűleg a mezőgazdasági kamarákat bízta meg, hogy perenkívül, a méltányosság alapján hozzanak létre egyezséget a földtulajdonosok és bérlők között.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kosuth Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbiak keresnek munkát:

Békés vármegye területén még nagyobb számú mezőgazdasági munkás van ezidőszert is szerződés nélkül. A munkások általában jó munkaerők s a cukorrépa munkákban különösen jártasak. Közvetítésüket az Iroda, a Békés vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség (Gyula) közreműködésével intézi. — Záhorszky János (Budapest, XI., Budaörsi-utca 45.) konyha-, gyümölcs- és diszpark kertészeknek ajánlkozik. Több évi gyakorlattal rendelkezik, 55 éves, nős.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

HIREK

Buzavirág hajladozik...

Buzavirág hajladozik buzatáblaszélén,
Barna kislány szomorkodik, vár valakit régen.
Buzavirág két szemében fájó könnye fénylik,
Mindhiába várja vissza kedvesét, a régít.

Hervad már a buzavirág, buza között
Elsárgul az ezüstlevél patakmenti nyárfán.
Hütlén kislány őszi időn egyedül fogsz járni,
Akit egyszer megcsaltak, már nem kell visszavárni...

RAKK ISTVÁN (Küngös)

A Kormányzó Ur selyemzászlót ajándékozott Középpapsa községnek. A máramarosmegyei Középpapának nagyobb részben román lakossága a cseh uralom alatt kék-fehér Rákóczi-lobogót rejtegetett, amely alatt a középpapsaiak annakidején résztvettek Rákóczi szabadságharcában. A községnek most hazafias magatartása elismeréséül a Kormányzó Ur díszes magyar nemzeti színű selyemzászlót ajándékozott.

Szent Antal-napi bucsuk a fővárosban. Páduai Szent Antal június 13-iki ünnepét követő vasárnapon, június 16-án a főváros két temploma tartotta meg szokásos templombucsját. A Páduai Szent Antaltól nevezett zuglói plébániatemplomban a bucsu alkalmából Drahos János dr. érseki általános helytartó celebrálta az ünnepélyes főpapi szentmisét. A mise után litániával zárultak a bucsu egyházi ünnepségek. — A pasaréti ferences lelkészség is június 16-án tartotta meg templombucsját.

Elítélték Vass Elek dr. rágalmazóját. A budapesti büntetőtörvényszék előtt Vass Elek dr. miniszteri osztályfőnök, a telepítési hivatal vezetője, pert indított Balogh József hírlapíró ellen a Magyar Nemzet című napilapban megjelent cikkeinek állításai miatt. A törvényszék több napos tárgyalás után bünsőnek mondotta ki Balogh József hírlapírót sajtórágalmazás vétségében és ezért öt kéthónapi fogházra ítélte. Az ítélet indoklásában a törvényszék megállapította, hogy a vádlott állításai minden alapot nélkülöznek. A kihallgatott tanúk vallomásaiból megállapítható, hogy vitéz Vass Elek az ország tisztviselői karának egyik legkiválóbb tagja. Mint ilyen példás lelkiismeretességgel, kimagasló gyakorlati és szellemi felkészültséggel valamint nagy szociális érzékkel látja el feladatát.

Csak tizenegyedzszerre sikerült az öngyilkosság. Tíz öngyilkossági kísérletet követett el Magyarországon Szibert Ferenc 74 éves gazdálkodó, de minden alkalommal megmentették. Most a tizenegyedik alkalommal olyan időben akasztotta fel magát, amikor senki sem tartózkodott otthon s mire rátaláltak, halott volt.

Rendelet az ország faellátásának biztosítására. A hivatalos lap június 16-iki száma rendeletet közöl az ország faellátásának biztosítása tárgyában. Intézkedik a rendelet a fakitermelési jog kihasználásáról, az erdőbirtokosok évi fahasználatának engedélyezéséről, az elszállításra kérdésekről, a termelés biztosításáról és a büntetőrendelkezésekről.

Asszonyrovat és Gazdatudomány című rovataink anyagtorlódás miatt mai számunkból kimaradtak.

Uj szünetjel a magyar rádióban. Uj szünetjelt vezetett be a magyar rádió műsoradásába június 18-án. A szünetjel a Kormányzó Ur születésnapján, déli harangzó után, 12.10 perckor hangzott fel először, tájékoztató ismertetés keretében. Gyönyörű Rákóczi-induló kezdetben két ütemű választotta uj szünetjelének a rádió. Az eddigi szünetjel is a Rákóczi-nótából, tehát a Rákóczi-induló részlegéből vett dallam alapján készült, de nem a kezdő ütemekből és némileg stilizáltan. Az uj szünetjel celestán és hárfán hangzik fel. Hanghátása kellemes, telt, szelid csengés.

Leugrott a második emeletről és szörnyethalt egy betörő. Június 14-én, hajnalban a fővárosban, Döbrentel-u. 2. számú ház egyik második emeleti lakásából gyanus zajt hallott vitéz Varju Vilmos dr. igazgató. Felkelt és észrevette, hogy egy idegen férfi menekül az erkély felé. Az ismeretlen levetette magát az utcára, néhány lépést ment, összeesett és meghalt. A rendőrség megállapította, hogy a betörő Dóra Béla János asztalossegéddel azonos.

Légtalmi gyakorlat a fővárosban. Június 14-én Budapest légtalmi parancsnoka, Előd Sándor főkapitány, 24 órás légtalmi gyakorlati készütséget rendelt el. Az első riadó délben egy órakor süvített végig a fővárosban. Pillanatok alatt kiürültek az utcák. Az autók és a kocsik a járda széléhez álltak, a villamosok megtorpantak, az utasok és a járókelők a legközelebbi kapu alá siettek. Azokban a házakban, ahol már van óvóhely, a lakók odavonultak, egyébként a lakásban kellett maradnia mindenkinek. Megismétlődött a riadó délután is kétszer egymásután. Az esti sötétség beálltával ugyancsak felhangzott a légiveszélyt jelentő szirénajel. A csökkentett közvilágítás az esti riadó alkalmával teljesen megszűnt s a városra vaksötétség borult. Budapest népe felegyelmezetten viselkedett az egynapos komoly, harcszerű gyakorlat alatt.

Anyagilkosság egy csirke miatt. Csirkének gondozását az anyjára bízta Wirt Antal vaskuti napszámos. Egy csirke megdöglött s ezen Wirt annyira feldühösödött, hogy egy deszkadarabbal agybafojtta verte az anyját, aki sérüléseibe belehalt. Az anyagilkosságot letartóztatták.

Kevés cukorral is lehet! A földművelésügyi minisztérium közlemezési ügyosztálya megbízásából, valamint a Magyar Szövetkezeti Asszonyliga közreműködésével „Kevés cukorral is lehet...” című füzet készült a „Kevés szírral ügyesen...” című szép kiállítású füzet társaként. A háziasszonyok a füzetben tájékoztatást és kitűnő recepteket kapnak, amelyekkel megkönnyítik háztartásuk zsir vagy cukor korlátozását. A füzetek megrendelhetőek 10 fillérért a földművelésügyi minisztérium könyvtáránál (Budapest, V., Kosuth Lajos-tér 11.).

Egy ittas ember belekötött a rendőrbé. Ujpesten a Szent István-téri piacon június 13-án Simor Béla 20 éves tímár, erősen ittas állapotban mindenki belekötött. Egy 40 év körüli férfit véresre vert, mire értesítették a rendőrséget, ahonnan Tóth Balázs kerékpáros rendőr érkezett a helyszínre. Simor először meg akart szökni, majd szembefordult az őrszemmel és lelökte kerékpárjáról. A rendőr oly szerencsétlenül esett le, hogy elájult. Győri Sándor rendőrmesternek sikerült elfognia a menekülő részeg embert, előállításakor azonban nem lehetett kihallgatni. Másnap azzal védekezett, hogy annyira részeg volt, hogy semmire sem emlékszik.

SPORTHIREK

Az új középeurópai kupatona kedvezőtlenül indult meg a magyar labdarugásra. A Hungaria itthon 1:2 arányban vereséget szenvedett a bukaresti Rapidtól. A győztes gólt Sipos, a román csapat magyar játékosa, szerezte meg.

A magyar nyolcas kettős győzelme a bécsi nagy regattán, elsőrendű nemzetközi sportesemény. A városközi nyolcas versenyen Budapestet a Panonnia-Hungaria képviselte. A két-erős mérésen távon Budapest ideje 6 p 7 mp, Berliné 6 p 11 mp, Bécsé 6 p 16.8 mp. Az ifjúsági nyolcasban 1500 méteres távon is Budapest győzött, második Bécs lett, harmadik Berlin.

Vízilabdabajnokságban az eredmények: Budapesten MAC—III. ker. TVE 8:0, stafétában 1. MAC, 2. III. ker. TVE és FTC—NSC 7:2, stafétában 1. FTC, 2. NSC, Egerben UTE—MESE 5:1, stafétában 1. MESE, 2. UTE.

Az egyéni kardvívóbajnokságot a Magyar Vívó Szövetség rendezésében, 25 résztvevő közül Kovács A. Pál HTVK nyerte. Második Gerevich MAC, harmadik Rajczy dr. BEAC.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Június 23., vasárnap. Kisújszállás oák. Makó ok. Nagykőrös oák. Sajószentpéter oák. — Június 24., hétfő. Bánk-szentgyörgy oák. Barcs oák. Battonya oá. Csorna oák. Csőgle oák. Dunapataj

Köhler István
tűzoltószergyára

Gyár és iroda:

Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

FLAMEX

hatóságilag engedélyezett

fa-lángmentesítő anyagra
kérjen ajánlatot.„FLAMEX” fa-, textil-impregnáló
és műszaki Kft.Budapest, VI., Horn Ede-utca 5.
Telefon: 316-069.

Mindenfajta légoltalmi és ipari

kötszerek, orvosi műszerek,
segély-felszerelésekés a M. Kir. Országos Köz-
egészségügyi Intézet által felül-
vizsgált és engedélyezettMENTŐSZEKRENYEK
gyártónál:Schottola Ernő
gyáros és nagykereskedő
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.Közsegek részére légtoltalmi és
szükséges összes légoltalmi és
gázvédelmi felszerelésekTűzoltó személyi és szakkikkek, oktató
eszközök. Hóni légvédelmi korszerű
falitábla stb. stb.

Szalay és Társa Rt.

lég- és gázvédelmi műszaki szaküzlet
Bpest, V., Alkotmány-u. 12. Tel. 111-715

Közsegi Jegyző Urak!

Légoltalmi költségvetés összeállítása
előtt kérjen ajánlatot a VICO első-
létező-papír és a Tapsonyi Rapid
elsőlétező 14 m p a bura egyedüli
készítőjétől: COMPACTOR
Budapest, IV., Magyar-utca 27

oák. Ercsi oá. Hajduböszörmény oák. Igal oák. Kiskomárom oák. Komárom oák. Körnend oák. Mándok oák. Mezőkövesd oák. Mohács oák. Mozsgó oák. Nagykőrös oák. Nagyvázsony oá. Ócsa oák. Pásztó oák. Ricsé oák. Sajószentpéter oák. Szászvár oák. Szob oák. Tiszacsege oák. Tokaj oák. Vác oák. Zákány oák. Zalaszentgrót oák. — Június 25., kedd. Battonya ok. Dunapataj oák. Ercsi ok. Gésztyó oák. Hortobágyi pusztai oá. Kál oá. Kölesd oá. Nagyvázsony ok. Pásztó oák. — Június 26., szerda. Ajka oák. Egyházaskozár oák. Kölesd ok. Tiszakarád oák. Ujszász oák. Zsámbék oá. — Június 27., csütörtök. Erdőcsokonya oák. Kapuvár há. Karád oák. Kisbér oák. Körösladány oák. Lajoskomárom oák. Mindszent oák. Nagyberki oák. Nagyharsány oák. Nagykovácsok. Rum oák. Sajtoskál oák. Szabadszentkirály oák. Tállya oák. Zsámbék ok. — Június 28., péntek. Berkesd oák. Mindszent ok. Nemeshegyes oák. — Június 29., szombat. Harka oák. Kiskundorozsma oák. Szekszárd hák. Tápószéle oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Egy gazdasági cseléd 40 évi szolgálat után havi 12 P-t kapott. Jár-e ez a halála után a második feleségének? (P. M. Hereznyje.) — Felelet: A megállapodástól függ. Ha tehát a munkaadó erre kötelezte magát az elhalt feleségére kiterjedően is, akkor jogosan követelhető. Törvényes jogszabály alapján nem jár.

TALÁLJA KI!

PÓTLÓREJTVÉNY

— ár	— r
— j	— ap
— ó	— r
— ó	— ét
— lt	

A Találja ki! helyes megfejtését a 28-ik számban közöljük. A levelezőlapra irt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszük figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizető-táborunk tagjai és előfizetési díjhátralókuk nincs. A 22-ik számban közölt Találja ki megfejtése:

KÁNIKULA

Beérkezett huszonöt helyes megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk: Kun Mihály (Földes) és Serák János (Léva) előfizetőnk címére.

Arany- és ezüstpénzek ára
1940 június hó 20.

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 52 fillér; kétkoronás 104 fillér; ötkoronás 2 pengő 60 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.

14 karátos törött arany grammonként 6 pengő 50 fillér.

Gyümölcsértékesítő
szakbizottságot létesített
a földművelésügyi miniszter

A földművelésügyi miniszter a gyümölcs, zöldség és főzelék értékesítésének előmozdítására Országos Gyümölcsértékesítési Szakbizottságot létesített. A földművelésügyi miniszter a szakbizottság elnöke vitéz Lukács Béla földművelésügyi államtitkárt, helyettes elnökeivé Gyömöréy György földbirtokost, a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének elnökét és Ambrózy György földbirtokost és gyümölcstermelőt, a megalakítandó végrehajtóbizottság elnökevé pedig Bárányos Károly dr. miniszteri tanácsost nevezte ki.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fehérmegyei, dunántúli és kislalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Rozs: pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05. Sörárpa: kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85. Takarmányárpa: Ia 65—66 kg-os 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35. Tengeri: tisztántúli állomásról 25.20—25.80, egyéb állomásról 24.90—25 P q-ért. Takarmányliszt: Finom búzakorpa 14.90—15.10, 8-as takarmányliszt 17.05—17.85 helyt Budapest, zsákostul.

Takarmányvásár. Rétiszéna Ia 10.10—10.20, Ia 9, Ia új 9.50—10.20, IIIa új 8—9, lucernaszéna, új 10.50—12.20, széna- és lucernakeverék 10, rozsszalma 4.20—4.30 pengő mm-ként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, búzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 10.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, szárított répaszelet 12.00, rozskorpa 14.50, melasz 10, haliszt 45 pengő mm-ként.

Vetőmagvak. Kőles, fehér 43—48, vörös 40—42, egyéb 37—38, kék mák 164—168, csillagfürt, fehér, laposmagu 22.75—23.25, finom búzakorpa, zsákostul 14.90—15.10, 8-as búzaliszt zsákostul 17.05—17.85 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar IIa 60—64, IIIa 56, tarka, Ia 90—94, IIa 78—88, IIIa 70—74, ökör, magyar IIa 64—83, IIIa 50, tarka Ia 102—108, IIa 73—98, IIIa 49—68, tehén magyar, IIa 64—69, IIIa 54—56, tarka, Ia 90—100, kivételesen 104, IIa 65—88, IIIa 45—64, bivaly 56, növendék 66—91, kicsontozni való 30—44 fillér kg-ként, élőszuliban.

Borjuvásár. Ia 109—113, kivételesen 116, IIa 100—108, IIIa 80—96 fillér kg-ként, élőszuliban.

Tenyészmariák és jármosókrök. Ia bel-földi jármosókrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 80—84, Ia bel-földi jármosókrök és beállítani való tinó 500—580 kg-os 76—82, Ia bel-földi jármosókrök és beállítani való tinó (fehér) 80—84, egy és fél éves üsző 80—84, egy és fél éves tinó 80—84, fiatal frissfejős tehén 90—100 fillér kg-ként, élőszuliban.

Lóvásár. Könnyű kocsi (hintás és jukker, stb.) 550, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 500—900, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 320—520, öszvér 140, alárendelt minőségű ló 90—300, vágó ló 50—250 P darabonként.

Sertés. Ia uradalmi 140—142, IIa uradalmi 138—140, Ia szedett 133—140, IIa szedett 120—132, IIIa szedett 104—118, Ia öregsertés 120—137, IIa öregsertés 98—118, angol tőkésertés 131—138, kivételesen 140, Ia angol sonkasüldő 122—132, IIa angol sonkasüldő 100—118 fillér kilónkénti élőszuliban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—220, füstölt 220—260, háj 204, tepertő 180—240, sertészsír 198 fillér kg-ként.

Burgonya. A Belföldi Burgonya Kereskedelmi Egyesülés június 19-én a termelőknél budapesti paritásában új burgonyaért elsőosztályú értékesítési minőségükre válogatottért q-ként 18.40 fillért, másodosztályú 3 centiméternél kisebb apró burgonyaért q-ként 9.40 fillért fizetett.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, tejfel 130 fillér literenként. Centrifugált vaj 390—410, tehéntúró, sovány 70—80 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 300—500, csirke, rántani való 160—340, sütni való 200—250, ruca, újdonság 180—210, lud, újdonság 180, pulyka 150 fill. darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 170—240, rántani való 280—360, ruca, hizott 200—280, lud, hizott 180—260, újdonság 150—200. Teatojás 10 darabig 12—13, főztojás 10—11, apró 9—10 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgarépa 16—20, petrezselyem 26—30 fillér csomója, kevert zöldség 180—200 fillér kg-ja, kalarábé 6—26 fill. csomója, karfiol 150—180, vörshagyma makói 28—36, fokhagyma 20—24, fejeskáposzta 44—46, kelkáposzta 36—68, fejesaláta 4—14, burgonya, újdonság 26—36, Gűlbaba 14, öszlörösa 14, nyárlörösa 15, Ella 12—13, tömör csiperkegomba 100—200, szegfűgomba 80—160, őszl vargánya 200—220, uborka, nagy, salátának való 40—70, zöldpaprika, apró hegyes 4—15, rügy tölteni való 18—30, tök, főző 26—40, paradicsom 300—400, zöldebab 280—300, vajbab 240, zöldborsó, hüvelyes 20—36, spárga 10—130, sóska 20—40, paraj, tisztított 12—40 fillér kg-ként. Hónaposretek csomónként 2—10 fillér.

Gyümölcs. Alma 120—160, cseresznye 30—130, meggy 20—90, szamóca 120—130, sárgadinnye, faj 120—300, kőszméte 25—40, dióbel 333—340 fillér kg-ként.

Borpiac. A borpiacon az utolsó héten erős szállárlás mutatkozik. Az exportőrökön kívül a belföldi kereskedelem is vásárlásokba kezdett. A MASZOBBSZ a földművelésügyi miniszter hozzájárulásával az intervenció árakat az Alföldön a 11 fokozatú borokra 3 fillérre, azon felül borokra 3.2 fillérre emelte, seprő nélkül, ab átvevőpince. Ezen az áron, hír szerint, nem sok kínálat van, a termelők a borukért többet kérnek. Kistermelők 3—3.2 filléres, uradalmak 3.3—3.5 filléres áron adták el készletüket, ab pince.

Szesz. Az árak változatlanok. Gyümölcspálinka. A gyümölcspálinka-üzletben e héten gyérebb volt a forgalom.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VI. 23.

8: Ébresztő. 8.45: Hírek. 10: Ref. istentisztelet. 11: Róm. kat. istentisztelet. 12.30: Hangverseny. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Baranya vármegye három téli gazdasági iskolájának működése és hatása. Gyógynövényértékesítés. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 15.45: Szalonötös. 16.15: Táncclemezek. 16.30: Előadás. 17: Hírek. 17.15: Dalosverseny. 18: Közvetítés a Magyar Lovaregylet budapesti versenypályájáról. 18.10: Előadás. 18.35: Hanglemez. 18.55: Vitéz Somogyváry Gyula verseiből ad elő. 19.15: Hírek. 19.25: Magyar nóták. 20.20: „A jéghegy”. Színmű négy felvonásban. Irta Wilhelm svéd királyi herceg. 21.40: Hírek. 22.10: Jazz. 23: Hírek. 23.20: Cigányzene.

HÉTFŐ, VI. 24.

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Hanglemezek. 17.15: Az „Aranyhegedű-pályázat” második hangversenye. 18.15: Előadás. 18.40: Cigányzene. 19.25: Előadás. 20.10: Hangverseny. 22.10: Szalonzene. 23.25: Magyar nóták és esztrádok.

KEDD, VI. 25.

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Hangverseny. 17.40: Előadás. 18: Cigányzene. 18.30: Előadás. 18.50: Ének, zongora. 19.25: Édes anyanyelvünk. Előadás. 19.40: „Heidelbergi diákélet”. Színmű öt felvonásban. Irta Mayer Forster Vilmos. 22.10: Zongora. 22.40: Cigányzene.

SZERDA, VI. 26.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Katonazene. 16.10: Gyermekdelután. 17.15: Cigányzene. 18.15: Felolvasás. 18.45: Szalonzene. 19.40: Elbeszélések. 20.10: Hangverseny. 22.10: Kézzongorás hangverseny. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VI. 27.

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Ruzsin népdalok. 17.15: Jazz-ének-együttes. 17.40: Előadás. 18.05: Hanglemez. 18.45: Előadás. 19.25: „Magyar Imre emlékezete”. Hanglemezekkel. 20.20: Hangverseny. 22.10: Rajkózenekar. 23.25: Táncclemezek.

PÉNTEK, VI. 28.

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Hanglemezek. 16.10: Előadás. 17.15: Hegedű, zongora. 17.45: Előadás. 18.15: Táncclemezek. 19.25: Közvetítés az óbudai Árpád-híd pilléralapozásáról. 19.45: Külföldi negyóra. 20: A Rádió tarka estje az „Újságrónap”-on. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemezek.

SZOMBAT, VI. 29.

8: Ébresztő. 8.45: Hírek. 10: Róm. kat. istentisztelet. 11.15: Görög katolikus istentisztelet. 12.30: Hangverseny. 13.45: Hírek. 14: Arató nóták. 15: Mesejáték. 15.30: Szalonzene. 16.30: Előadás. 17.15: Jazz. 17.45: Rádió a rádióról. 18.15: „Nyilik a rózsák”. Összeállította Gecső Sándorné. 18.35: Hanglemezek. 19.15: Hírek. 19.25: „A fülemüle”. Arany János költeménye kísérezéssel. 19.55: Hangképek a Balaton életéből. 21.40: Hírek. 22.10: Táncclemezek. 23: Hírek. 23.20: Cigányzene.

Budapest II. Kedden, június 25-én, délután 18.05: Mezőgazdasági félóra. — Szombaton, június 29-én délután 17.45: Mezőgazdasági félóra.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.